

KAMILA KLEPAS-KRASZKA
adwokat

KANCELARIA ADWOKACKA
60-275 POZNAŃ, UL. TĘCZOWA 8
T. 604 7777 95
e-mail: adwokat@klepas.pl

Poznań, dnia 02.03.2021 roku

OPINIA PRAWNA
NA ZLECENIE ZARZĄDU SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ „DĘBINA” W POZNANU

w przedmiocie: zasad rozliczania ryczałów samochodowych w związku z wykonywaniem przez Zarząd Spółdzielni pracy zdalnej

stan faktyczny:

członkowie Zarządu w celach służbowych dojazd lokalnych korzystają z prywatnych samochodów, zgodnie z obowiązującymi umowami cywilnoprawnymi o korzystaniu z prywatnego samochodu do celów służbowych, na warunkach określonych w rozporządzeniu.

Komisja Rewizyjna w protokole nr 2/2021 z dnia 19 lutego 2021 roku w pkt 3 wskazała na nieprawidłowości związane z rozliczaniem ryczałów samochodowych w związku z wykonywaniem przez Zarząd pracy zdalnej

stan prawny:

zasady rozliczeń regulują przepisy Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25.03.2002 roku z późn. zm. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy wynika wprost, że ryczałt obniża się o dni nieobecności pracownika w miejscu pracy z powodu choroby, urlopu, podróży służbowej trwającej co najmniej 8 godzin lub innej nieobecności oraz za każdy dzień roboczy, w którym pracownik nie dysponował pojazdem do celów służbowych.

Analiza i wnioski:

Na wstępie, wskazać należy że praca zdalna nie pozbawia pracownika prawa do otrzymania ryczału, jeśli ma on do niego prawo zgodnie z zawartą umową o korzystanie z prywatnego samochodu do celów służbowych, a tak niewątpliwie jest w tym przypadku.

Zarówno przepisy rozporządzenia jak i treść umów zawartych z członkami Zarządu nie reguluje w tej kwestii. Należy pamiętać, że praca zdalna – w tym konkretnym przypadku – związana jest z sytuacją panującą w naszym kraju w związku z pandemią koronawirusa SARS-COVID19. Nie sposób było zatem

przewidzieć na jaki okres zostaną wprowadzone równego rodzaju obostrzenia, które dotyczą wielu zakładów pracy, ale również sfer życia prywatnego.

W mojej ocenie członkowie Zarządu świadczą pracę w trybie hybrydowym, tj. częściowo zdalnie, częściowo stacjonarnie w miejscu pracy, a nie wyłącznie w trybie zdalnym. Zatem, istotne jest czy pracownik świadczy pracę i czy ona wyklucza w ogóle, lub tylko przez pewien czas wykorzystywanie pojazdu do wykonywania zadań zawodowych.

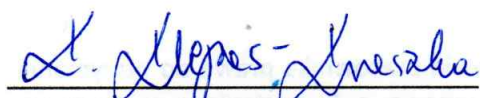
Definicję pracy zdalnej określa ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – art. 3 ustawy (Dz.U. poz. 374), który stanowi, że w celu przeciwdziałania COVID-19 pracodawca może polecić pracownikowi wykonywanie, przez czas oznaczony, pracy określonej w umowie o pracę, poza miejscem jej stałego wykonywania - praca zdalna. Praca zdalna nie oznacza dnia wolnego od pracy, pracownik nadal świadczy pracę na rzecz pracodawcy, ale poza stałym miejscem pracy. Sposób świadczenia przez pracownika pracy nie ma wpływu na zwrot kosztów używania przez pracownika prywatnego samochodu w celach służbowych dojazd lokalnych tj. czy pracownik świadczy pracę poza siedzibą pracodawcy.

Zważyć należy, że powołane wyżej rozporządzenie takiego kryterium nie wprowadza, nie wynika to również z zawartych z członkami Zarządu umów o pracę. Poza tym świadczenie pracy w trybie pracy zdalnej nie jest równoznaczne z wyłączeniem używania prywatnego samochodu pracownika do celów służbowych. Jeśli jednak, taki skutek nastąpi – kiedy pracownik rzeczywiście nie dysponuje pojazdem podczas zdalnej realizacji obowiązków służbowych – pracodawca obniży miesięczny ryczałt o 1/22 za każdy dzień, zgodnie z §4 ust 2 rozporządzenia.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, że stosowne postanowienia dotyczące pracy zdalnej (moim zdaniem również pracy w trybie hybrydowym) i zasad rozliczania ryczałtu winny znaleźć się w umowach o korzystanie z samochodu prywatnego do celów służbowych. Nie ma żadnych przeszkód do uregulowania tej kwestii, jednakże na dzień dzisiejszy treść obowiązujących umów takich kryteriów nie reguluje. Zadaniem Rady Nadzorczej jako organu nadzoru jest zawarcie z członkami Zarządu ewentualnych aneksów do obowiązujących umów, określających zasady rozliczeń dla świadczenia pracy przez członków poza miejscem pracy. Obniżenie ryczałtu dotyczyć może wyłącznie sytuacji kiedy pracownik nie dysponuje samochodem prywatnym w celach służbowych lub kiedy rzeczywiście nie świadczy pracy z wykorzystaniem samochodu prywatnego do celów służbowych.

W tym miejscu, zwracam również szczególną uwagę na fakt, iż członkowie Zarządu pełnią swoją funkcję na podstawie powołania, a zatem to Rada Nadzorcza decyduje o kształcie praw i obowiązków poszczególnych członków. Członkowie Zarządu nie są pracownikami w rozumieniu przepisów Kodeksu Pracy.

Niezależnie od powyższego, należy wziąć pod uwagę, że praca zdalna lub w systemie hybrydowym (mieszanym, także poza miejscem stałego świadczenia pracy przez pracownika) nie jest dniem wolnym od pracy.

adwokat Kamila Klepas – Kraszka

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury (cytowane) oraz tzw. specustawa.